

PRISMAS
CASA DAS CIENCIAS
Á DIVULGACIÓN

XXXVI CONVOCATORIA
A CORUÑA, 2023

PRESENTACIÓN

Volvemos celebrar unha nova edición dos Premios Prismas. Un dos recoñecementos máis queridos pola nosa comunidade científica e tamén pola nosa cidade debido á súa orixe, vinculada aos tres museos científicos da Coruña que tanto nos marcaron. E esta XXXVI edición é moi especial por un deles, xa que neste 2023 celebramos 40 anos dende que o Pleno do Concello aprobou a creación da Casa das Ciencias. O primeiro museo científico da nosa cidade pero tamén o primeiro museo científico de titularidade municipal de España, marcando un fito que explica o por que A Coruña é unha cidade de progreso, de avance e de ciencia.

A Casa das Ciencias marcou un antes e un despois na concepción desta cidade como motor científico. A aposta pola ciencia e a súa divulgación trouxo posteriormente o Aquarium Finisterrae e a Domus, outros dous museos de titularidade municipal que pouco a pouco foron completando a visión da ciencia dende diferentes perspectivas. E o máis importante, garantíndolles o acceso á ciencia a todas as familias coruñesas así como aos diferentes centros educativos. Tanto da cidade como de fóra dela, situando A Coruña como o punto de referencia científico da comunidade galega e contribuíndo decididamente na formación de varias xeracións de coruñeses e coruñesas. Moitas vocacións científicas,

seguro, comezaron nos nosos museos.

Este ano celebramos 40 anos dende ese gran primeiro paso coa realización dunha nova edición dos Premios Prismas, que logo de máis de tres décadas de galardóns constitúen unha referencia xa para todas e todos nós. Ao longo das diferentes convocatorias, os Prismas deron a coñecer centos de traballos de gran calidade e orixinalidade que foron xulgados por persoas de máxima relevancia na comunidade científica e na divulgación. Nesta XXXVI edición seguiremos andando ese camiño científico, que empezamos a percorrer hai 40 anos coa Casa das Ciencias, cunha nova entrega dos premios, mais tamén abrindo as portas da AESIA. A Axencia Española de Supervisión de Intelixencia Artificial constitúe o último dos grandes fitos científicos da nosa cidade que coincide con ese 40 aniversario da aprobación da creación da Casa das Ciencias. Unha perspectiva ampla do que foi e segue a ser A Coruña, consolidándose como a cidade científica de referencia en Galicia e que garda nos Premios Prismas a mellor das testemuñas destas catro décadas de progreso e ciencia ao servizo dos coruñeses e das coruñesas.

Inés Rey
Alcaldesa da Coruña

PRISMAS CASA DAS CIENCIAS Á DIVULGACIÓN 2023

BASES DA CONVOCATORIA

PREMIOS

Concederanse os Prismas de Bronce aos mellores traballos de divulgación científica nas modalidades de vídeo, novos medios, texto inédito, libro editado, artigo xornalístico, radio e proxectos singulares. O Xurado outorgará ademais un Prisma Especial a persoas ou institucións que se significaron pola súa especial contribución á divulgación científica.

Os premios nas oito modalidades teñen as dotacións e están suxeitos ás condicións que se especifican en cada caso. Os premios quedarán sometidos ás retencións fiscais conforme á lexislación vixente.

Os premios non poderán ser distribuídos entre dúas ou máis candidaturas, pero o Xurado poderá decláralos desertos. No caso de que se presente un traballo realizado por varias persoas autoras, entenderase que a presentación é conxunta, e o importe do premio repartirase entre eles en partes iguais.

BASES REGULADORAS

Ordenanza Xeral de Subvencións da área de Benestar do Concello da Coruña, aprobada polo Excmo. Concello en Pleno, en sesión de data 11 de abril de 2005 (BOP da Coruña número 92 de 25/04/2005).

ENTREGA DE PREMIOS

Os Prismas entregaranse no transcurso dun acto que terá lugar na Coruña o sábado 18 de novembro de 2023.

A Organización correrá cos gastos de participación nos actos de entrega dunha soa persoa, en representación de cada modalidade. No caso de que as persoas galardoadas non residan en España, os gastos de participación aplicaranse aos desprazamentos e aloxamentos necesarios dentro do territorio español.

XURADO

Os Prismas outorgaranse por votación dun Xurado de polo menos seis membros, nomeados pola Organización entre persoas de recoñecido prestixio no campo da divulgación científica, o xornalismo científico ou o ensino das ciencias.

A Alcaldesa da Coruña, ou persoa en quen delegue, presidirá o Xurado, e actuará como Secretario o xefe de servizo dos Museos Científicos Coruñeses. Corresponde á presidencia do Xurado dirixir e ordenar as deliberacións e votacións, sendo depositario, en caso de empate, do voto de calidade. O secretario velará polo cumprimento destas bases.

- As deliberacións do Xurado serán secretas.

- Os veredictos do Xurado serán inapelables.

Para a concesión dos premios, o Xurado valorará os traballos conforme aos seguintes criterios:

- Que demostren rigor científico e un adecuado estilo educativo.
- Que comuniquen de forma clara e sinxela temas científicos de interese e de actualidade.
- Que posúan capacidade de divulgación e creatividade para comunicar a ciencia.

ORGANIZACIÓN

A Organización corre da conta dos Museos Científicos Coruñeses do Concello da Coruña. Un comité de selección, que traballará baixo a responsabilidade da Organización, axudará a establecer os niveis mínimos de calidade en cada categoría e asistirá ao Xurado cando este o solicite. A presentación de candidaturas supón a conformidade das persoas participantes coas bases. Calquera cuestión non recollida nelas resolverase a discreción pola Organización. As persoas participantes comprométense a xustificar a veracidade dos datos que faciliten sobre as candidaturas presentadas.

Os premios entregaranse á persoa física ou representante que figure como candidato ou candidata na presentación da solicitude de participación na convocatoria.

As persoas galardoadas participarán nos actos organizados con motivo da entrega de premios segundo lles sexa solici-

tado pola Organización.

Non poderán ser premiados aqueles traballos realizados polo persoal dos Museos Científicos Coruñeses ou o Concello da Coruña.

CONTIDO

Os traballos presentados como candidatos aos premios versarán sobre calquera tema en relación coas ciencias físicas e naturais, tanto nos seus aspectos xerais, como en calquera das súas ramas ou aplicacións prácticas. Os traballos, actividades e iniciativas obxecto de candidatura han de estar dirixidos ao público en xeral, excluíndose os destinados a especialistas.

AUTORÍA

As persoas participantes garantirán que son os lexítimos autores ou autoras dos traballos presentados; que ostentan os dereitos de propiedade intelectual requiridos para a presentación dos traballos con todos os seus elementos (noticias, artigos, reportaxes ou pezas informativas, imaxes, son, bandas sonoras, etc.) no presente certame; e que a presentación dos mesmos non vulnera os dereitos de terceiros.

Así mesmo, as persoas participantes fanse responsables das reclamacións que en calquera momento puidesen formularse sobre a autoría e orixinalidade dos traballos e sobre a titularidade dos dereitos, todo iso conforme á normativa vixente de propiedade intelectual.

O Concello da Coruña non se fai responsable dos prexuízos que puidese ocasionar o incumprimento da anterior garantía, podendo exercitar as accións legais oportunas con vistas a reparar os danos e quebrantos ocasionados.

Non se farán públicos os nomes das persoas participantes non premiadas.

PRESENTACIÓN

Cada candidatura irá acompañada dunha ficha de participación que será enviada por correo electrónico a: **premios@casaciencias.org**, indicando no asunto do correo «XXXVI Convocatoria Prismas».

Para máis información:

Teléfono: (+34) 981 189 842

Correo electrónico:

premios@casaciencias.org

Internet:

www.coruna.gal/mc2/gl/prismas

No caso de que algunha candidatura presentada dentro de prazo requirise aportar ou subsanar documentación, será posible facelo nun prazo máximo dunha semana tralo peche do prazo de presentación. De non ser así, considerarase que se desiste na presentación da candidatura.

PRISMA A VÍDEO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Ao mellor traballo en vídeo de divulgación científica entre todos os presentados, Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNNS

Poderán optar a este Prisma documentais ou programas de televisión cuxa primeira exhibición pública tivese lugar en 2022. No caso de producións por capítulos, poderanse presentar un máximo de dous episodios, cada un deles mediante a súa correspondente ficha de participación. Todos os traballos serán orixinais e deberán presentarse mediante unha ligazón para a súa descarga que se incluírá na ficha de participación.

Os vídeos en idioma distinto ao castelán ou galego acompañarán a tradución dos contidos correspondentes a un destes dous idiomas, ou unha versión con subtítulos en castelán ou galego.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

1. Para a súa exhibición pública durante a celebración da entrega de premios, os audiovisuais poderán ser dobrados ou subtitulados.

2. As copias presentadas quedarán en propiedade da Organización, e poderán ser proxectadas de forma gratuíta nos Museos Científicos Coruñeses. Non se transferirán a persoas ou entidades alleas á Organización, salvo autorización expresa dos titulares dos dereitos de autor.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA A NOVOS MEDIOS

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Ao mellor traballo en novos medios (sitio web, canle en redes sociais, blog, etc.) adicado á divulgación científica, Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNS

Poderán optar ao Prisma os novos medios en activo en 2022, e deberán estar dispoñibles para ser consultados en liña, debendo comunicarse calquera cambio de enderezo web posterior ao fin do prazo de presentación de candidaturas.

No caso de traballos por entradas (canles de YouTube, blogs, etc.), as candidaturas constarán dunha única ficha de participación na que deberán explicitar un máximo de dúas entradas concretas publicadas en 2022 como representativas do conxunto do traballo presentado.

Os traballos en idioma distinto ao castelán ou galego acompañarán a tradución dos contidos correspondentes a un destes dous idiomas.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA A TEXTO INÉDITO E AUTOEDITADO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Ao mellor texto orixinal inédito ou autoeditado de divulgación científica, Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNS

Poderán presentarse nesta categoría traballos impresos mediante procedementos de autoedición cando esta se realizara en 2022 e o autor ou autora posúa todos os dereitos sobre a obra. Estes traballos deberán remitirse tamén en PDF, con independencia de que se envíen en papel impreso.

A extensión mínima dos traballos será de 220.000 caracteres sen espazos. Os textos inéditos presentaranse en formato PDF, en tipo de letra Helvética ou Arial, con corpo de letra 14, interliñado sinxelo, en páxinas numeradas. Poderán presentarse nesta categoría traballos impresos mediante procedementos de autoedición, que deberán remitirse tamén en PDF, cando esta se realizara en 2022.

Os traballos en idioma distinto ao castelán ou galego acompañarán a tradución

dos contidos correspondentes a un destes dous idiomas.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

O Concello da Coruña facilitará ás persoas autoras da obra gañadora, a súa edición, publicación e distribución.

As persoas premiadas ceden os dereitos que lle correspondan pola primeira edición do libro, ata unha tirada máxima de 10.000 exemplares e sen ningunha outra restrición ao Concello da Coruña, quen poderá xestionar a edición do mesmo en colaboración con calquera entidade pública ou privada. Se o Concello da Coruña non editase, por si ou a través doutro, o texto premiado nun prazo de dous anos, a persoa ou persoas autoras recobrarán os dereitos de primeira edición.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA A LIBRO EDITADO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Ao mellor libro de divulgación científica publicado e distribuído en España en 2022, que se outorgará á editorial e consistirá nun Prisma de Bronce.

CONDICIÓNS

Poderán optar todos os libros cuxa primeira edición en España se fixera durante o ano 2022

Os traballos que fosen obxecto de impresión mediante procedementos de autoedición non poderán presentarse nesta categoría, debendo presentarse na de textos inéditos se cumpren as condicións para iso.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

Os libros poderán ser presentados polas editoriais ou polas persoas autoras, que enviarán dous exemplares. Eses exemplares pasarán a formar parte dos fondos documentais dos Museos Científicos Coruñeses.

Puntualmente, a organización dos premios poderá solicitar ata 5 exemplares máis do libro a fin de que poida ser valorado polas persoas que forman parte do xurado.

A dirección para o envío dos exemplares dos libros é:

XXXVI CONVOCATORIA
Prismas Casa das Ciencias á Divulgación
Aquarium Finisterrae
Paseo Alcalde Francisco Vázquez, 34.
15002 A Coruña
España

As fichas de participación deberanse enviar por correo electrónico ó enderezo: premios@casaciencias.org

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA A ARTIGO XORNALÍSTICO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Ao mellor artigo xornalístico de divulgación científica publicado nun medio de comunicación, que se outorgará á persoa autora e consistirá nun Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNS

Poderán optar ao Prisma os artigos xornalísticos publicados en 2022.

Os artigos escritos en idioma distinto ao castelán ou galego acompañarán a tradución correspondente nun destes dous idiomas.

Presentarase unha ficha de participación por cada artigo, ata un máximo de dous por cada autor ou autora.

A documentación presentada non se devolverá, nin se manterá correspondencia sobre a mesma.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

Os traballos presentaranse en formato PDF, por correo electrónico ou mediante ligazón para a súa descarga, ben polas propias persoas autoras, ou por calquera

persoa ou entidade que asegure o consentimento daquelas. Só se admitirán dous artigos como máximo por autor/a.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza el 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA A TRABALLO EN RADIO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Á mellor peza (episodio dun programa, noticia, entrevista...) de radio de divulgación científica, que se outorgará á persoa autora e consistirá nun Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNS

Poderán optar ao Prisma a persoa ou persoas autoras de pezas radiofónicas emitidas durante o ano 2022 sobre un tema científico ou tecnolóxico, que foran difundidos por unha emisora de radio ou podcast. Cada peza considerarase como unha candidatura independente, non podendo presentarse máis de dous por cada autor ou autora.

Os programas emitidos en idioma distinto ao castelán ou galego acompañarán a tradución correspondente nun destes dous idiomas.

Os traballos serán orixinais e deberán presentarse en formato dixital, mediante unha ligazón para a súa descarga.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

Os traballos presentaranse pola propia persoa ou persoas autoras, ou por calquera persoa ou entidade que asegure o consentimento daquelas.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA PROXECTO SINGULAR

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Á persoa, agrupación, colectivo ou institución galardoada que recibirá un Prisma de Bronce e catro mil euros (4.000 euros).

CONDICIÓNS

Poderán ser candidatos os proxectos singulares de divulgación científica que produciran resultados durante 2022 ou finalicen durante ese ano a súa execución. Deberán demostrar unha ampla e diversa participación cidadá, referíndose o carácter singular á diversidade ou novidade dos medios empregados para a súa execución.

Os proxectos realizados en idioma distinto ao castelán ou ao galego acompañarán a tradución correspondente nun destes dous idiomas.

Deberase cumprimentar a ficha de participación, que se presentará acompañada dun máximo de 20 páxinas de documentación acreditativa dos méritos alegados. Esta documentación deberá presentarse en formato PDF, con tipo de letra Helvética ou Arial, de tamaño 14 e interliñado sinxelo. Tamén poderá achegarse o documento audiovisual que se considere conveniente, pero non poderá pasar os cinco minutos

de duración. Toda a documentación presentárase nun único envío por correo electrónico ou mediante ligazón para a súa descarga.

A documentación presentada non se devolverá, nin se manterá correspondencia sobre a mesma.

OUTRAS CIRCUNSTANCIAS

Os traballos presentaranse pola propia persoa ou persoas autoras, ou por calquera persoa ou entidade que asegure o consentimento daquelas.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

PRISMA ESPECIAL DO XURADO

BASES ESPECÍFICAS

PREMIO

Á persoa ou institución galardoada, que recibirá un Prisma de Bronce.

CONDICIÓNS

Poderán ser candidatas as persoas físicas ou xurídicas que se significaron pola súa contribución singular á divulgación científica e que desenvolvan a súa actividade en España.

As candidaturas non poderán ser presentadas polas propias persoas interesadas, senón que deberán ser propostas por universidades; reais academias; colexios profesionais; organismos e empresas públicas; museos; planetarios; acuarios; xardíns botánicos e zoolóxicos; centros de investigación; fundacións; medios de comunicación; e outras entidades públicas e privadas, así como polo propio Xurado.

A candidatura precisa da dispoñibilidade da persoa física ou xurídica que se presenta como candidata para asistir e recoller o premio na cerimonia de entrega, salvo excepción por causa de forza maior.

Deberase cumprimentar a ficha de participación, que se presentará acompañada dun máximo de 20 páxinas de documentación acreditativa dos méritos alegados.

Esta documentación poderá presentarse por correo electrónico en formato PDF con tipo de letra Helvética ou Arial, de tamaño 14 e interliñado sinxelo. A documentación presentada non se devolverá, nin se manterá correspondencia sobre a mesma.

PRAZO DE PRESENTACIÓN

Finaliza o 1 de xuño de 2023 ás 12 horas.

RELACIÓN DE GAÑADORES/ AS DOS PRISMAS CASA DAS CIENCIAS

Traballos en vídeo

- 2022 «Camino a Congreso». IAA-CSIC
- 2021 «The melting point». Phorus
Producciones
- 2020 «Des-Extinción». Alfonso Par.
- 2019 «Desextinció: revivir una especie».
Programa Quèquicom.
- 2018 «El reloj interno». Pere Estupinyà.
- 2017 «¡Qué animal! Parque natural de las
fragas do Eume». Carme Nicolás,
Manuel Muñoz y Pere Figuerola.
- 2016 «Soy esa bacteria que vive en tu
intestino». Julio Ruiz Monteagudo.
- 2015 «Científicos del IRB Barcelona
bailan por la investigación
en cáncer, Alzheimer y diabetes».
Institut de Recerca Biomèdica de
Barcelona.
- 2014 «Wildmed, el último bosque
mediterráneo». Arturo Menor
Campillo.
- 2013 «La maldición del cocodrilo de
Ricla». Carmina Puyod.

Traballos audiovisuais

2012 «Escépticos ¿Fuimos a la Luna?».
José Antonio Pérez González

2011 «En busca del primer europeo».
Televisión Española y Turkana
Films.

Traballos multimedia

2010 «En busca do mexillón de río».
Federico de la Peña Santos.

2009 «Descubriendo el comportamiento
animal». Alberto José Redondo
Villa y Juan Carranza Almansa.

2008 «El nuevo universo, cómo la
física cambió al mundo». Ana
Luisa Montes de Oca, Alberto
Nullman, Alberto Guijosa y
Alejandro Corichi.

2007 «Los mares dulces de Galicia».
Manuel Enrique García.

2006 «Colón, los enigmas».
Mª Jesús Cañellas y Pedro
Pablo Menéndez. TVE.

2005 «caosyciencia.com».
Annia Domènech.

2004 «Mar de estrelas».
Jorge Candán.

2003 Anuario «El observatorio 2002».
Canal Sur.

- 2002 «Misión a Marte».
Mª Jesús Cañellas. TVE.
- 2001 «Os tesouros da ría de Vigo».
Marevisión, S.L.
- 1999 «Enfermedades genéticas».
Universidad Autónoma de
Barcelona.
- 1998 «Viaxe en Paramecio».
Carlos Pérez Valcárcel.
- 1997 «Atapuerca. El misterio de la
evolución humana». Javier Trueba.
- 1996 «El latido de la braña».
Federico de la Peña Santos.
- 1995 «A Cavern Beyond Time».
Cristian Lascu.
- 1994 «Otros vecinos. Flora y fauna
de los pueblos». Juan A.
Rodríguez Llano, Enrique J. Coto,
Ramón Campoamor.
- 1993 «Hubble: Report From Orbit».
Mark C. Petersen.
- 1992 «Aigüamolls de L'Empordà: Zona
dulce». Pedro Rubio.
- 1991 «Oxygen, What a Gas!».
Jack Micay.
- 1990 «¿El retorno de Némesis?» Vídeo
Play Serveis.
- 1989 «Energía Solar».
Manuel Toharia Cortés.

1988 «Los trasplantes». UNED.

Traballos en radio

2022 «La lupa sónica». Mª Teresa Pérez Cidoncha y Xaviera Torres Joerges

2021 «Las científicas del coronavirus, retratos sonoros de una pandemia». Núria Jar Benabarre

2020 «La maravillosa química de las cosas cotidianas». Antonio Rivera.

2019 «Ciencia Extrema: del Amazonas a la Antártida». Ciencia Cruda.

2018 «Radioscopio: viaje a Lovaina». Susana Escudero Martín, Emilio J. García Gómez-Caro y José M. Álvarez Estévez.

2017 «El Café cuántico 6: sobre primates, ratones y feromonas». Elena Denia, Antonio Sánchez y Héctor Vives.

2016 «Manipulaciones de la memoria». Susana Escudero Martín y Emilio J. García Gómez-Caro.

2015 «El cambio climático: ¿El tiempo se ha vuelto loco?». Javier Gregori Roig.

2014 «Un protozoo gigante en la costa murciana». Mª Josefa Moreno.

2013 «¿Vacunas? Sí, por supuesto». Manuel Vicente García.

Novos medios

2022 «Yonki Books». Oihan Iturbide

2021 «The conversation España».

2020 «Maldita Ciencia». Clara Jiménez Cruz, Julio Montes, Rocío Benavente, Laura Chaparro, Laura García Merino

2019 «GCiencia». Manuel Rey, Eduardo Rolland y Pablo López.

Sitio web e redes sociais

2018 «Gaussianos».
Miguel Ángel Morales Medina.

2017 «Ciencia de sofá ».
Jordi Pereyra Marí.

2016 «Principia». Enrique Royuela,
Cristina Escandón y
Javier Díaz Romeral.

2015 «Materia». Patricia Fernández de Lis.

2014 «Agencia SINC». Esperanza García Molina. FECYT.

2013 «Mati y sus mateaventuras».
Clara Grima Ruiz y Raquel García Ulldemolins.

2012 «Naukas». Javier Peláez, Antonio Martínez y Miguel Artime.

2011 «Oliba.uoc.edu/adn».
Jordi Doménech Casal.

Traballos en soporte informático

- 2000 «La ciencia es divertida».
Antonio Varela Caamaño.
- 1999 «Cómo funcionan las cosas».
Zeta Multimedia, S.A.
- 1998 «La Tierra».
Zeta Multimedia, S.A.
- 1997 «Taller de inventos».
Zeta Multimedia, S.A.
- 1996 «Enciclopedia de la naturaleza».
Zeta Multimedia, S.A.
- 1995 «Enciclopedia virtual de la ciencia».
Zeta Multimedia, S.A.
- 1994 «Earth and Universe».
Armagh Planetarium.

Libros editados

- 2022 «Acoso». Next Door Publishers.
- 2021 «Eso no estaba en mi libro de botánica». Editorial Guadalquivir.
- 2020 «Ciencia sin ficción». Editorial Debate.
- 2019 «Einstein para perplejos». Editorial Debate.
- 2018 «¿Funcionan las vacunas?». Editorial Next Door Publishers.

- 2017 «Todo es cuestión de química». Editorial Paidós.
- 2016 «Orígenes. El Universo, la vida, los humanos». Editorial Crítica, Grupo Planeta.
- 2015 «Comer sin miedo». Editorial Destino.
- 2014 «Donde el día duerme con los ojos abiertos». Editorial Anagrama.
- 2013 «Los engaños de la mente». Ediciones Destino-Grupo Planeta.
- 2012 «La nariz de Charles Darwin y otras historias de la neurociencia». Editorial Almuzara.
- 2010 «Evolución. El mayor espectáculo sobre la Tierra». Editorial Espasa.
- 2009 «Por qué creemos en cosas raras. Pseudociencia, superstición y otras confusiones de nuestro tiempo». Alba Editorial.
- 2008 «Darwin y el diseño inteligente. Creacionismo, cristianismo y evolución». Alianza Editorial.
- 2007 «Cuerdos entre locos. Grandes experimentos psicológicos del siglo XX». Alba Editorial.
- 2006 «Darwin el viajero». Editorial El Rompecabezas.

- 2005 «Hijos de un tiempo perdido. La búsqueda de nuestros orígenes». Editorial Crítica.
- 2004 «El hombre que calumnió a los monos». Acento Editorial.
- 2003 «1.001 datos sobre el cuerpo humano». Editorial Molino.
- 2002 «Las siete hijas de Eva». Editorial Debate.
- 2001 «El fin del envejecimiento». Tusquets Editores.
- 2000 «¿Por qué es divertido el sexo?». Editorial Debate.
- 1999 «Atapuerca. Un millón de años de historia». Plot Ediciones y Editorial Complutense.
- 1998 «La sexta extinción». Tusquets Editores.
- 1997 «Viaje a las hormigas». Editorial Crítica. Grupo Grijalbo-Mondadori.
- 1996 «Las mentiras de la ciencia». Alianza Editorial.
- 1995 «La naturaleza no natural de la Ciencia». Acento Editorial.
- 1994 «El libro de la vida». Editorial Crítica. Grupo Grijalbo-Mondadori.
- 1993 «Genoma». Plaza & Janés,

Editores S.A.

Textos inéditos

- 2021 «Pioneras en geología». Guiomar Calvo Sevillano
- 2020 «Expedición al volcán de sal». Silbia López de Lacalle
- 2019 «La trastienda de la ciencia». Miguel Angel Sabadell.
- 2017 «¡Hay una mujer en mi experimento! Un viaje con las grandes científicas de la historia». Jorge R. Gutiérrez Bolívar.
- 2016 «Fractales y Caos. La aventura de la complejidad». Vicent J. Martínez, Fernando J. Ballesteros y Silvestre Paredes.
- 2014 «El encantador de saltamontes». David González Jara.
- 2012 «Dispara tu primero y otras historias de la neurociencia». José Ramón Alonso Peña
- 2010 «El siglo de oro de la Biotecnología vegetal. Cien años que han cambiado nuestra visión de las plantas». José María Seguí.
- 2009 «Vivir dos vidas. Un viaje por la metamorfosis de los insectos». Xavier Bellés.
- 2006 «En el límite de la vida. Un siglo de virus». Vicente Pallas.

- 2005 «Cuando éramos caníbales». Carles Lalueza Fox.
- 2004 «Tensegridad. Estructuras en la naturaleza». José Antonio Bustelo Lutzardo.
- 2003 «El genoma fluido». Josep M. Casacuberta.
- 2002 «Adaptarse a Internet. Mitos y realidades sobre los aspectos psicológicos de la red». Helena Matute.
- 2001 «Oráculos, profetas y futurólogos». Pablo Francescutti Pérez.
- 2000 «Metaevolución. La Tierra en el espejo». Pedro Gómez Romero.
- 1999 «El precio biológico de la civilización». Isaac Amigo Vázquez.
- 1998 «Las plantas en la brujería medieval». J. Ramón Gómez Fernández.
- 1997 «La revolución del metro». José A. de Lorenzo Pardo.
- 1996 «El arca de la biodiversidad». José Antonio Pascual Trillo.
- 1995 «El rostro humano de la ciencia». Manuel Calvo Hernando.
- 1994 «Por los senderos de la ciencia». Constantino Armesto.

1993 «Láseres, emisores de luz especial». Manuel Luis Casalderrey.

Artigos xornalísticos

2022 «Historia de un secuestro genético: así fue como una mosca robó “superpoderes” a una planta». Jesús Méndez González.

2021 «El año de la ciencia». Patricia Fernández de Lis.

2020 «La vida secreta de los árboles». Laura González de Rivera.

2019 «No, el ser humano no se está volviendo cada vez más tonto». Sergio Ferrer Pérez.

2018 «Se vende animal extinto por un euro». Nuño Domínguez.

2017 «Como diseñar ADN en el garaje». Michele Catanzaro.

2016 «El funcionamiento de la anestesia continúa siendo un misterio». Jesús Méndez González.

2015 «¿En qué quedamos: es bueno o malo? Cuando lo malo se convierte en bueno». Pablo Linde.

2014 «La rectora Isabel, al descubierto». Antonio Alfredo López Mariño.

2013 «Nuevos desafíos en el sector energético». Amador Menéndez Velázquez.

- 2012 «Viaje al manto de la Tierra».
Manuel Ansedo.
- 2011 «Perelman no estuvo allí».
Javier Fresán Leal.
- 2010 «¿Cuántos años me echas?
Las edades del hombre... y todo
lo demás». Elena Sanz Pérez de
Guzmán.
- 2009 «El origen de todo».
Silbia López de Lacalle.
- 2008 «Un “Big Bang” a 100 metros
bajo tierra». Pablo Jáuregui.
- 2007 «¿Hemos sido diseñados?».
Miguel Angel Sabadell.
- 2006 «Tsunamis, investigación
después de la catástrofe». Luis
de Luque.
- 2005 «La voz única de los
Stradivarius». María Ares
Espiñeira.
- 2004 «¿Para qué la ciencia?»
José Manuel Sánchez Ron.
- 2003 «Una mirada al cosmos».
Instituto de Astrofísica de
Andalucía.
- 2002 «Vamos a experimentar con
tu cuerpo». Miguel Barral.
- 2001 «Misterios de la memoria».
Mónica Salomone.

- 2000 «Lo último sobre los cinco sentidos. Sensación de vivir». Jorge Alcalde.
- 1999 «El prodigio de la clonación». Enrique M. Coperías.
- 1998 «Marte, la última frontera». Alicia Rivera y Malén Ruiz de Elvira.
- 1997 «¡Impactos!». Mark Kidger.
- 1996 «Ecuaciones para ver el futuro». Juan I. Fernández Bayo.

Artes Escénicas

- 2014 «Mensaje para Chuck Norris: no te metas a científico, por favor te lo pido». Arturo Quirantes Sierra.
- 2013 «Rosalind & Marie». HelenaTurboTeatro.

Proyecto Singular

- 2022 «Dones de ciencia». Universidad Politécnica de Valencia
- 2021 «Odour Collect». Rosa Arias
- 2020 «PDICiencia». Diego Ortega Alonso
- 2019 «El Enigma Agustina: contar una historia desde la radio, el cine y el teatro» Instituto de Astrofísica de Andalucía.

Prisma Especial do Xurado

- 2022 Enrique Pérez Montero.
- 2021 José Manuel López Nicolás.
- 2019 Rafael Bachiller García.
- 2018 Clara Grima Ruiz.
- 2017 Jorge Mira Pérez
- 2016 Revista «Astronomía».
- 2015 Ignacio Fernández Bayo.
- 2014 Cátedra de Cultura Científica de
la Universidad del País Vasco/
Euskal Herriko Unibertsitatea.
- 2013 Ángel Carracedo Álvarez.
- 2012 Ramón Núñez.
- 2011 Margarita Salas.
- 2010 Diario Público. Sección de Ciencias.
- 2009 Revista «Mètode». Universitat de
València.
- 2008 Miguel Angel Quintanilla Fisac.
- 2007 Suplemento «Futuro» de El País.
- 2006 Francisco Vázquez Vázquez.
- 2005 Parque de las Ciencias de Granada.
- 2004 Manuel Toharia Cortés.
- 2003 Instituto Astrofísico de Canarias.

2002 Tercer Milenio. Heraldo de Aragón.

2001 Manuel Calvo Hernando.

2000 Miguel Carreras Ezquerro.

PRESIDENCIAS DOS XURADOS EN ANOS ANTERIORES

2022 Pampa García Molina.
Periodista científica y coordinadora
de Science Media Centre España.

2021 Javier Salas Quesada.
Periodista científico en Materia-El
País.

2020 Pilar Perla Mateo.
coordinadora del suplemento
Tercer Milenio de Heraldo
de Aragón y de las Jornadas de
Divulgación Innovadora D+i.

2019 Lluís Montoliu. Investigador
científico del CSIC.

2018 Carmen del Puerto Varela.
Jefa de la Unidad de Comunicación
y Cultura Científica del Instituto de
Astrofísica de Canarias.

2017 Ángel Carracedo, catedrático de

Medicina Legal de la Universidad
de Santiago de Compostela.

- 2016 Juan Ignacio Pérez, director de la
Cátedra de Cultura Científica de la
UPV/EHU (Bilbao).
- 2015 Inés Rodríguez Hidalgo, directora
de la Fundación Museo de la
Ciencia de Valladolid.
- 2014 María Blasco Marhuenda,
directora del Centro Nacional de
Investigaciones Oncológicas.
- 2013 Pedro García Barreno. Catedrático
de la Universidad Complutense
de Madrid y miembro de la RAE.
- 2012 Carmen Vela, Secretaria de
Estado de I+D+i del Ministerio de
Economía y Competitividad.
- 2011 Carme Prats Joaniquet.
Coordinadora del Sistema
territorial del Museo Nacional
de la Ciencia y la Técnica de
Cataluña.
- 2010 Joandomenec Ros Aragonés.
Catedrático de Ecología.
Universitat de Barcelona.
- 2009 Vladimir Francisco de Semir.
Universitat Pompeu Fabra
- 2008 José Manuel Fernández
de Labastida. Secretario
General de Política Científica
y Tecnológica del Ministerio de
Ciencia e Innovación.

- 2007 Eulalia Pérez Sedeño. Directora General de la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología
- 2006 Ernesto Páramo Sureda. Director del Parque de las Ciencias de Granada.
- 2005 Manuel Toharia Cortés. Director del Museu de las Ciències Príncipe Felipe de Valencia.
- 2004 José María Bermúdez de Castro. Profesor de Investigación del CSIC y Vicepresidente de la Fundación Atapuerca.
- 2003 Francisco José Rubia Vila. Catedrático de Fisiología de la Universidad Complutense de Madrid.
- 2002 María Teresa Tellería. Directora del Real Jardín Botánico de Madrid.
- 2001 Rolf Tarrach Siegel. Presidente del Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- 2000 Antonio Fernández Rañada. Catedrático de la Facultad de Física de la Universidad Complutense de Madrid.
- 1999 Miguel Angel Quintanilla Fisac. Director del Máster de Ciencia, Tecnología y Sociedad de la Universidad de Salamanca.
- 1998 Juan Pérez Mercader. Director del Departamento de Astrofísica

Espacial y Física Fundamental del
Instituto Nacional de Técnica
Aeroespacial (INTA).

- 1997 José Manuel Sánchez Ron.
Catedrático de Historia de la
Ciencia de la Universidad
Autónoma de Madrid.
- 1996 Pierre Fayard. Catedrático
de Comunicación Científica de
la Universidad de Poitiers.
- 1995 Vladimir de Semir. Periodista
científico, Coordinador de
Suplementos de «La Vanguardia».
- 1994 Cayetano López Martínez. Profesor
de Física Teórica. Universidad
Autónoma de Madrid.
- 1993 Albert V. Baez. Físico y Educador.
- 1992 Pere Alberch Vie. Director del
Museo Nacional de Ciencias
Naturales.
- 1991 José Pardina Cáncer. Director
de la revista «Muy Interesante».
- 1990 Manuel Calvo Hernando.
Presidente de la Asociación
Española de Periodismo Científico.
- 1989 Manuel Velasco López. Director
Editorial de las revistas «Natura» y
«Geo».
- 1988 Manuel Toharia Cortés.
Periodista Científico.

